



TSJECHISCH



“neem mij mee op reis”
“vezmi mě sebou na cesty”

IN SAMENWERKING MET
vanDale

**WAT
& HOE**

TAALGIDS



TSJECHISCH

Vertaling
Miloš Stejskal en Eduard Nusselder

**WAT
& HOE**

TAALGIDS



Wat & Hoe: wat anders!?

Wat & Hoe maakt deel uit van Kosmos Uitgevers, Utrecht/Antwerpen
www.kosmosuitgevers.nl

Leverbaar in de serie Wat & Hoe:

- Wat & Hoe Onderweg
- Wat & Hoe Select
- Wat & Hoe Taalgidsen

Kijk voor meer informatie op:



www.watenhoe.nl



[watenhoe](https://www.facebook.com/watenhoe)



[watenhoe_reizen](https://www.instagram.com/watenhoe_reizen)

32e druk, 2016

© Kosmos Uitgevers, Utrecht/Antwerpen

Technische realisatie en productie: LINE UP boek en media bv

Omslagontwerp: Julia Brants, Den Haag

Vormgeving: Julia Brants, Den Haag

Illustraties: Monique van den Hout

ISBN 978 90 215 6220 9

NUR 507

Alle rechten voorbehouden / All rights reserved

Niets uit deze uitgave mag worden vervaelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze en/of door welk ander medium ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Deze uitgave is met de grootst mogelijke zorgvuldigheid samengesteld. Noch de maker, noch de uitgever stelt zich echter aansprakelijk voor eventuele schade als gevolg van eventuele onjuistheden en/of onvolledigheden in deze uitgave. Wij zouden het zeer waarderen wanneer u geconstateerde onjuistheden ons wilt doorgeven, zodat wij hiermee rekening kunnen houden bij een volgende druk. Uw opmerkingen kunt u zenden aan: info@watenhoe.nl

Inhoud

Woord vooraf 6

1 Handig om te weten... 7

- 1.1 Beknopte grammatica 7
- 1.2 Uitspraak 11
- 1.3 Handige rijtjes 12
- 1.4 Datum, tijd en getallen 17
- 1.5 Persoonlijke gegevens 25

2 Praktische zaken 27

- 2.1 Bank 27
- 2.2 Post 28
- 2.3 Telefoon 29
- 2.4 Internet 33
- 2.5 Foto en video 34
- 2.6 Het weer 36
- 2.7 Veiligheid 38

3 Ontmoetingen 40

- 3.1 Algemeen 40
- 3.2 Iemand aanspreken 41
- 3.3 Zich voorstellen 43
- 3.4 Elkaar begrijpen 49
- 3.5 Hobby's 50
- 3.6 Een mening geven 51
- 3.7 Een compliment geven 53
- 3.8 Iets aanbieden 53
- 3.9 Uitnodigen 54
- 3.10 Iets afspreken 55
- 3.11 Iemand versieren 56
- 3.12 Afscheid nemen 58

4 Onderweg 62

- 4.1 De weg vragen 62
- 4.2 Douane 65
- 4.3 Bagage 67
- 4.4 De auto 68
- 4.5 Verkeersborden 68
- 4.6 Het benzinestation 69
- 4.7 Pech en reparaties 72

- 4.8 De fiets 74
- 4.9 Vervoermiddel huren 75
- 4.10 Liften 79
- 4.11 Inlichtingen 80
- 4.12 Openbaar vervoer 82

5 Overnachten 91

- 5.1 Accommodatie zoeken 91
- 5.2 Bij de receptie 92
- 5.3 Kamperen 93
- 5.4 Hotel/appartement/huisje 97
- 5.5 Klachten 100
- 5.6 Vertrek 101

6 Eropuit 103

- 6.1 Bezienswaardigheden 103
- 6.2 Sport en recreatie 106
- 6.3 Aan het water 107
- 6.4 In de sneeuw 110
- 6.5 Wandelen en bergbeklimmen 111
- 6.6 Fitness en wellness 112

7 Winkelen 114

- 7.1 Algemeen 115
- 7.2 Levensmiddelen 117
- 7.3 Kleding en schoenen 118
- 7.4 Kapper 120
- 7.5 Afrekenen 122

8 Eten en uitgaan 124

- 8.1 In het restaurant 124
- 8.2 Bestellen 125
- 8.3 Klachten 134
- 8.4 Afrekenen 135
- 8.5 Uitgaan 136
- 8.6 Kaartjes reserveren 138

9 Gezondheid 140

- 9.1 De dokter roepen 140
- 9.2 Klachten van de patiënt 140
- 9.3 Het consult 142
- 9.4 Recept en voorschriften 149
- 9.5 De tandarts 150

10	In moeilijkheden	152
10.1	Om hulp vragen	152
10.2	Ongelukken	153
10.3	Er is iemand vermist	155
10.4	Verlies en diefstal	156
10.5	Aanranding	157
10.6	De politie	158

	Woordenlijsten	160
	Nederlands – Tsjechisch	160
	Tsjechisch – Nederlands	213

Woord vooraf

Al ruim 90 jaar kun je je met **Wat & Hoe Taalgidsen** verstaanbaar maken in vele talen. Dat betekent niet dat de gidsen inmiddels hoogbejaard zijn. Met de huidige generatie gidsen kun je vragen naar de beschikbaarheid van wifi, plekken om je telefoon op te laden of waar je geheugenkaartjes kunt kopen voor je camera. Ook zijn vele taalgidsen inmiddels als app beschikbaar voor Android en iOS. Sommige apps bevatten beluisterbare uitspraak die je kunt laten horen aan je gesprekspartner. En er zelf mee oefenen kan natuurlijk ook!

De **Wat & Hoe Taalgidsen** staan bekend om de vele handige zinnenetjes die je kunt gebruiken in een hotel, restaurant of gewoon op straat. Bij alle zinnen zie je meteen hoe je ze moet uitspreken. Er zijn praktische tekeningen waarop je ook kunt aanwijzen wat je nodig hebt. Achterin staan woordenlijsten in beide richtingen die van pas kunnen komen om snel even een woord op te zoeken. Wil je meer weten over de grammatica, dan kun je voorin daarover een beknopte praktische uitleg vinden. De gidsen zijn in samenwerking met Van Dale tot stand gekomen.

Wat & Hoe-taalgidsen zijn er in de volgende talen:

Afrikaans	Fries	Roemeens
Arabisch	Grieks	Russisch
Braziliaans	Hebreeuws	Slowaaks
Bulgaars	Hongaars	Spaans
Catalaans	Indonesisch	Thai
Chinees Mandarijn	Italiaans	Tsjechisch
Deens	Japans	Turks
Duits	Kroatisch	Vietnamees
Engels	Noors	Zweeds
Fins	Pools	
Frans	Portugees	

Deze **Wat & Hoe**-taalgidsen zijn ook als app verkrijgbaar:

Duits	Frans	Spaans
Engels	Italiaans	

1 Handig om te weten...

1.1 Beknopte grammatica

• De uitspraak van het Tsjechisch

Zie ook 1.2 Uitspraak en het telefoonalfabet in 2.3.

(a) Klinkers	uitgesproken als het Nederlandse:	in de transcriptie weergegeven als:
a (kort)	bad	<i>a</i>
á (lang)	paard	<i>aa</i>
e (kort)	pet	<i>e</i> , soms <i>è</i>
é (lang)	beer of nee, maar zonder het korte j-klankje dat men hoort achter 'neej'	<i>ee</i>
i (kort)	pit	<i>i</i>
y (kort)	pit	<i>i</i>
í (lang)	pier	<i>ie</i>
ý (lang)	pier	<i>ie</i>
o (kort)	pot	<i>o</i> , soms <i>ò</i>
ó (lang)	zone	<i>ô</i> , komt weinig voor
u (kort)	boek	<i>oe</i>
ú/ů (lang)	boer	<i>oe</i>

(b) Tweeklanken

<i>ou</i>	boot	<i>oo</i>
<i>au</i>	blauw	<i>au</i>

(c) Medeklinkers

b, d, f, k, l, m, n, p, s en z worden uitgesproken als in het Nederlands.
Overige medeklinkers:

c	fiets	<i>ts</i>
č	Tsjech	<i>tsj</i>
dʰ	Djoeke	<i>dj</i>
g	goal	<i>ĝ</i>
h	als in het Nederlands, echter als g van gaaf als de letter aan het eind van een woord staat	<i>h of g</i>

ch	gaaf of lach (niet te hard)	<i>g</i>
j	als in het Nederlands, echter aan het begin van een woord gevolgd door een medeklinker meestal niet uitgesproken	<i>j</i>
ň	oranje	<i>nj</i>
r	radio, altijd rollend	<i>r</i>
ř	s óf z tegelijkertijd uitgesproken met een rollende r	<i>rsj, rzj</i>
š	sjaal	<i>sj</i>
t'	tjalk of tjiep	<i>tj</i>
v	wiel	<i>w</i>
ž	garage, journaal	<i>zj</i>

Opmerking:

Worden de medeklinkers d', t' en ň gevolgd door een e, dan vallen de haakjes op deze e, dus dě, tě, ně. De uitspraak blijft dje, tje, nje.

Worden de medeklinkers d, t en n (dus zonder haakjes) gevolgd door een i of een í, dan worden ze uitgesproken als d', t' en ň, dus als dji(e), tji(e) en nji(e).

Wordt de m gevolgd door een ě, dan is de uitspraak van deze combinatie mnje, bijv. mě = mij, uitspraak mnje.

• De Tsjechische taal

Tsjechisch is evenals bijvoorbeeld Russisch, Pools en Servo-Kroatisch ('Joegoslavisch') een Slavische taal. Slavische talen zijn van Indo-Europese oorsprong, wat wil zeggen dat er een zekere mate van verwantschap bestaat met andere Europese talen. Zo blijkt uit een vergelijking van bepaalde eenvoudige woorden dat ook Nederlands en Tsjechisch familie van elkaar zijn: water = voda of melk = mléko.

Tsjechisch wordt door ongeveer 10 miljoen mensen gesproken in Tsjechië, dat bestaat uit de gebieden Bohemen en Moravië. Moravisch is een dialect van het Tsjechisch en onderscheidt zich door kleine verschillen in de uitspraak. Het Slowaaks is een aparte taal, die door ongeveer 5 miljoen mensen wordt gesproken in Slowakije. Tsjechisch en Slowaaks lijken zoveel op elkaar dat de mensen elkaar zonder meer kunnen verstaan.

Tsjechisch is een rijke taal. De grote verscheidenheid aan naamvals-vormen, uitgangen en uitzonderingen maakt deze taal voor een buitenlander niet gemakkelijk te leren. Zo zijn er drie geslachten, mannelijk, vrouwelijk en onzijdig. Behalve voor zelfstandige naamwoorden geldt dit ook voor bijvoeglijke naamwoorden, telwoorden, voornaamwoorden en deelwoorden. Vrouwelijke vormen kenmerken zich vaak door toevoeging van of verandering in a of á. Niet alleen vrouwelijke gebruikers van deze gids zullen eraan moeten wennen dat ze voor deze vormen kiezen, alle gebruikers zullen er rekening mee moeten houden dat ze de vrouwelijke vorm gebruiken wanneer zij een vrouw aanspreken. In

2 Praktische zaken

2.1 Bank

Waar is hier ergens een bank/een wisselkantoor?

Kde je tady banka/směnárna?

gdě je taddi bankà/smjennaarna?

Kan ik hier deze ... inwisselen?

Mohl(-a) bych tady vyměnit ...?

mohel (moh-là) big taddi wimjenjit ...?

Kan ik hier pinnen?

Mohu tady platit kartou/vybrat peníze z bankomatu?

mohhoe taddi platjit kartoo/wibrat penjiezè z bankomattoe?

Kan ik hier met een creditcard geld opnemen?

Mohu tady vybrat peníze na kreditkartu?

mohhoe taddi wibrat penjiezè nà kredittkartoe?

Hoeveel provisie moet ik betalen?

Jaká se platí provize?

jakkaa sè platjie prowwizzè?

Waar moet ik tekenen?

Kde to mám podepsat?

gdě tò maam poddepsat?

Kan ik kleinere biljetten krijgen?

Můžete mi dát menší bankovky?

moezjettè mi daat mensjie bankofki?

Ik zoek een geldautomaat

Hledám bankomat

hleddaam bankomat

Wat is het minimum/maximum?

Kolik je minimum/maximum?

kollik je minimoem/maksimoem?

Mag ik ook minder opnemen?

Dá se vyměnit i méně?

daa sè wimjenjit i meenjè?

Dit zijn de gegevens van mijn bank in Nederland/België

Tohle jsou údaje mé banky v Holandsku/v Belgii

tohlè soo oedajjè mee banki w hollanskoel/wbelgi-jì

Dit is mijn bankrekeningnummer

To je číslo mého bankovního účtu

tò jè tsjeslò meehò bankownijehò oetsj-toe

3 Ontmoetingen

3.1 Algemeen

- **Dank u wel**

Bedankt/dank u wel

Děkuji
djekko^{je}i

Geen dank/graag gedaan

Prosím/Není zač
prossiem/nenjie zatsj

Heel hartelijk dank

Děkuji mnohokrát
djekko^{je}i mnohhokraat

Erg vriendelijk van u

To je od vás velmi laskavé
tò jè od waas welmi laskawee

Het was me een waar genoegen

Velice mě těšilo
wellit^{sè} mnyè tjesjillò

Dank u voor de moeite

Děkuji za námahu
djekko^{je}i zannaamahoe

Dat had u niet moeten doen

To nemuselo být
tò nemmoessellò bi^t

Dat zit wel goed, hoor

To je v pořádku
tò jè v porzjaatkoe

- **Pardon**

Pardon

Pardon
pa^{don}

Sorry!

Promiňte!
promminj-tè

Sorry, ik wist niet dat ...

Promiňte, nevěděl(-a) jsem, že ...
promminjtè, newjedjel(-là) sem, zjè ...

scheerapparaat **holící strojek** *hollitsie strojĵek*
 scheerlijn 5.3 **stanová šňůra** *stannowwaa sj-njoerà*
 scheermesje **žiletka** *zjilletkà*
 scheerzeep **holící mýdlo** *miedlò*
 scheren, zich **holit (se)** *hollit (sè)*
 scherp **ostrý** *ostrie*
 schil **slupka** *sloepkà*
 schilderij **malba** *malbà*
 schilderkunst **malířství** *malliersj-stwie*
 schoen **bota** *bottà*
 schoenenwinkel 7 **obchod obuví/obuv** *opgot oboewie/oboef*
 schoenmaker **opravna obuvi** *oprawna oboewi*
 schoensmeer 7.3 **krém na boty** *kream nà botti*
 schokbreker **tlumič** *tloemitsj*
 school 3.3 **škola** *sjkollà*
 schoon 5.5, 8.3 **krásný** *kraasnie*
 schoonheidssalon 6.6, 7 **kosmetický salón** *kosmetitskie sallôn*
 schoonmaken 4.6 **uklízet** *oekliezet*
 schorpioen **šorpion** *sjkorpion*
 schouder 9.2 **rameno** *rammennò*
 schouwburg **divadlo** *djivwadlò*
 schriftelijk 5.2 **písemně** *piesemnjè*
 schrijven 3.12 **psát** *psaat*
 schroef **šroub** *sjroop*
 schroevendraaier **šroubovák** *sjroobowwaaik*
 schuld (fout) **vina** *winnà*
 schuld (geld) **dluh** *dloeg*
 scooter **skútr** *skoetr*
 seconde **vteřina, sekunda** *fterzjinmà, sekkoendà*
 seks **sex** *seks*
 serveerster **číšnice** *tsjiesj-njitsè*
 servet **ubrousek** *oebroosek*
 shag **cigaretový tabák** *tsiggarrettowwie tabbaak*
 shampoo **šampón** *sjampoon*
 sherry **šery** *sjerri*
 show 8.5 **show** *sjoo*
 sieraden **šperky** *sjperki*
 sigaar 3.8 **doutník** *doot-njik*
 sigaret 3.8 **cigareta** *tsiggarrettà*
 SIM-kaart **SIM karta** *simkartà*
 SIM-lock **SIM lock** *simlok*
 sinaasappel 8.2 **pomeranč** *pommerantsj*
 sinaasappelsap **pomerančová šťáva** *pommerrantsjowwaa sj-tjaazwà*
 sjaal **šála** *sjaalà*
 skaten **skejtovat** *skeetowwat*
 skibril **lyžařské brýle** *lizjarsj-skee briele*
 skibroek **šponovky** *sjponnofki*

skiën **lyžovat** *lizjowwat*
 skileraar **lyžařský instruktor** *lizjarsj-skie instroektor*
 skiles, -klas **hodina lyžování** *hodjinnà lizjowwaanje*
 skilift 6.4 **lyžařský vlek** *lizjarsj-skie wlek*
 skipak 3.7 **lyžařská kombinéza** *lizjarsj-skaa kombinézà*
 skipas **permanentka na vlek** *permanentkà nà wlekkì*
 skipiste **sjezdovka** *s-jezdofkà*
 ski's 6.4 **lyže** *lizjè*
 skischoenen 6.4 **lyžařské boty** *lizjarsj-skee botti*
 skistok **lyžařská hůl** *lizjarsj-skaa hoel*
 sla 8.2 **prášky na spaní** *praasjki nà spanje*
 slaapkamer **ložnice** *ložj-njietse*
 slaapmat **karimatka** *karrimatkà*
 slaappil **prášky na spaní** *praasjki nà spanje*
 slaapplaats **místo na spaní** *miestò nà spanje*
 slaapwagen 4.12 **lůžkový vůz** *loesjkowwie woēs*
 slaapzak 5.3 **spací pytel** *spatsie pittel*
 slagader **tepna** *tèpnà*
 slagerij 7 **řezník** *rzjez-njiek*
 slagroom (geklopt) 8.2 **šlehačka** *sjelehatsjkà*
 slang (dier) 9.2 **had** *hat*
 slank **štíhlý** *sj-tjìe-hlie*
 slaolie **olej na salát** *olej nà sallaat*
 slapen 5.5, 10.4 **spát** *spaat*
 slecht 2.6, 3.6, 4.5, 6.1 **špatný** *sipatnie*
 slee **sáně** *saanjè*
 sleepdienst **odtahová služba** *ot-tahowwaa sloezjbà*
 sleepkabel 4.7 **tažné lano** *tažjnee lannò*
 slepen (auto -) 4.7 **táhnout** *taahnoot*
 sleutel(tje) 5.4 **klič(-ek)** *klietsj(-ek)*
 sleutelbeen 9.2 **kliční kost** *klietsj-njie kost*
 slijterij 7 **ochod s alkoholem** *opgod s alkoehollem*
 slijpe **kalhotky** *kalhotki*
 slippers **spodky** *spotki*
 slof (sigaretten) 4.2 **karton (cigaret)** *karton (tsiggarret)*
 slokdarm 9.3 **hltan** *həltan*
 slot 4.8, 5.5, 10.4 **zámek na kolo** *zaamek nà kollò*
 sluiteer **clona** *tslonnà*
 smerig **špinavý** *sjpinawwie*
 sms 3.12 **SMSka** *es-em-esskà*
 sms'en 3.12 **poslat SMSku** *poslat es-em-esskoe*
 sneeuw 2.6 **snih** *snjieg*
 sneeuwen 2.6 **sněžit** *snjezjit*
 sneeuwkettingen **sněhové řetězy** *snjehowwee rzjetjezzi*
 sneeuwschoenen **boty do sněhu** *botti dò snjehhoe*
 snel 3.11, 8.2, 9.1, 10.1 **rychle** *riglè*
 snelheidsbeperking 4.5 **omezení rychlosti** *ommezezenje riglostji*

TSJECHISCH

**WAT
& HOE**

TAALGIDS

De beste tolk voor op reis

Vlot de rekening vragen op een terrasje?

Een gesprekje aanknopen?

Met deze taalgids kom je altijd uit je woorden.

ALTIJD HANDIG

Goedendag	Dobrý den	<i>dobrie den</i>
Tot ziens	Na shledanou	<i>nà sgleddannoo</i>
Ja	Ano	<i>gnò</i>
Nee	Ne	<i>nè</i>
Sorry	Pardon	<i>pardøn</i>
Links	Vlevo	<i>wlèwwò</i>
Rechts	Vpravo	<i>fprawwò</i>
Hoeveel kost dit?	Kolik to stojí?	<i>kollik tò stojjie?</i>
Waar is het toilet?	Kde jsou toalety?	<i>ôdè soo toaletti?</i>

GETALLEN

1	jedna	<i>jèdnà</i>
2	dvě	<i>dwjè</i>
3	tři	<i>trsji</i>
4	čtyři	<i>sjitirzji</i>
5	pět	<i>pjet</i>
6	šest	<i>sjest</i>
7	sedm	<i>sèdoem</i>
8	osm	<i>ossoem</i>
9	devět	<i>dewjet</i>
10	deset	<i>dèssèt</i>

NUR 507

Ruim 4.000 woorden & zinnen
Woordenlijst Nederlands – Tsjechisch
Woordenlijst Tsjechisch – Nederlands
Duidelijke aanwijzingen voor uitspraak



WWW.WATENHOE.NL